

Szerkesztési iroda:

uri-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmestelen levelek csak ismert
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmestve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Keltyen	Világos
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3.50.

Hirdetmények díja:

6 huzbos posztos egysezeri hírde-
ténél 6 kr. s minden következőnk-
nél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr
Nyilt-tér sora 15 kr.

Arad, július hó 8.

(P.) Hohenzollern herczeg jelöltetése a spanyol trónra, mely csak néhány nap óta merült fel az európai politika felületén, kezd mindinkább nagy szerepet játszani a diplomácia és a hírlapirodalomban.

Említettük már, hogy a francia lapok mily nagy zajt csaptak a dologból, mennyire kikelték Bismarck ez újabb sackhuzása ellen. A távirati tudósítások most hozzák azon feleletet is, melyet egy, a francia parlamentben tett interpellációra, Gramont herczeg adott.

Párisban úgy látszik erővel oda akarják élesíteni a dolgot, hogy annak, meghiusítása Franciaország becsületkérdésévé nője ki magát. A világ jól ismeri az ilyen mű ügyekben ott már annyiszor hangzottatott frázisokat. „A kormány bár mennyire el is hátrózta a béke megzavarását meggátolni de ha másképp nem lehet, a legvégső eszközöl sem fog visszariadni, hogy a nemzeti becsületet rehabilitálja” stb.. Az ily nagy szavak természetesen a jó nagyrészt chauvinistikus francziák közt élénk visszhangra találhatnak...

A diplomatiának tehát akadt ismét valami, a minek egérfarkába kapaszkodva fellármázhatja a békeszerető világot, s ezt annál is szükségesebb ma már minden legkisebb jó és rossz alkalommal tennie, mert hitünket életrevalósága és mindenhatóságát illetőleg, mely iránt eddig könnyebben lehetett mystifikálni a közönséget, kezdjük nagyon elveszíteni.

Ki hitte volna, hogy Hohenzollern herczeg jelöltetése még casus bellié is nőhet ki magát Francia és Poroszország között! Azonban akarják bár a legfontoskodóbb areczsal elhitetni is ezt a diplomácia avatottjai, — az egész nagy zajnak valószínűleg eredménye az leend, hogy majd szépen elcsendesül. Csakis az a kérdés, ha vajjon III. Napoleon vagy Bismarck fogja e a hátrálót megfűni.

Valóban semmi sem jellemezheti jobban azon szellemnek, mely az európai diplomatiának köreiben még ma is uralg, demoralizációját, mint midőn ott, hol egy nagy nemzetnek jövője forog kérdésben, nem az, ha vajjon ez a rá ostromyálandott boldogsághoz mit akar, mit fog szólni, — hanem a főszereplők ambíciója nyomul legjobban előtérbe.

A francia kabinet nem azért csap zajt, mintha Spanyolország boldogulhatását annyira szívén hordozná, hanem mert III. Napoleonnak sok ideig az európai politikában érintetlenül tündöklött dicsőségét, Bismarck politikájának újabb elhomályosítással fenyegeti.

Mint Párisból érkezű tudósítások állítják, III. Napoleon eltökélte magát, azon esetre, ha Spanyolországban a jelölt porosz herczeg dynastiája uralomra kerülend, kilépni azon tartózkodó állásból, melyet eddig Poroszországgal szemben megőrzött; nevezetesen követelni fogja, hogy a prágai béke határozatai végrehajtassanak, miáltal tudvalevőleg Poroszország egységesítési terveiben érekenyen támadtatnék meg.

Bismarck azonban úgy látszik jóelőre számított ezen eventualításra. Azon körülmény ugyanis, hogy a porosz herczeg felépése közvetlenül az emsi találkozás után történt, — azt engedi következtetnünk, hogy arra nézve az orosz és porosz kabinet közt megegyezés jött létre. Ha tehát Franciaországuk eszébe jutna nagyon is cöörtetni a kardot, háboruszkodási kedvét valószínűleg le fogja hűteni azon háttér, mely Bismarck politikájának nagyon is jelentékeny védfalú szolgálhat.

Egyébiránt a francia udvarnál alkalmazott porosz követ, haladéktalanul elutasított Embe, a királyi udvarhoz, hogy leplezetlenül eladja, mily hangulat uralkodik Franciaországban.

Lehet, ennek meg leend a hatása Bismarckra, annál is inkább, mert egy a spanyolországi trón miatt Franciaor-

szággal kezdett háboru nem nagy népszerűsége számíthat, különösen a dél-német államoknál; míg ellenben a francziák még mindig lelkesülnek egy háboru mellett, melylyel a rajtok 1866. a poroszok által kivívott nagy eredmények folytán háramlott szégyent, mint csorbát nemzeti becsületükön, helyre lehetend ütnök. ...

Legyen elég ennyi mutatványul, a lapokban ez esethez kötött, mint látható, eléggé ellentétes kombinációkból!

Az itt felhozottak elég anyagot adnak annak, aki a politikában mindent a legsebébb szemüvegen szokott tekinteni, hogy már is egy rettenetes európai conflagratio symptomáit fedezze fel. Egy háboru, mely kiűt Európa keletén Francia- és Poroszország közt, bevonja Oroszországot és ezzel Európa egész nyugatát, — valóban ijesztő rémképeket hozhatna még a politikai optimizmus híveinek látkörébe is. ...

Mi azonban megmaradunk fennebbi fejtegetett nézeteinknél. Az elmérgesíteni akart affairet nem tartjuk oly természetűnek, melynek veszélyesebb következményei lehessenek. A francia kabinet, bármennyire hivatkozzék is a nemzeti becsületsérthetlenségére, sokkal jobban átérti, mily messzeható következményei lehetnek egy Poroszországgal folytatott háborunak, mintsem hogy azt könnyelműen előidézzék. Megtehette volna ezt már máskor is, de mint akkor visszaretent, úgy most sem fog egykönnyen a keserű almába harapni, melybe könnyen betörhet a foga.

Az egész jelöltségi-kérdés sarkpontja egyébiránt az leend, ha vajjon sikerülend-e Spanyolországra a porosz herczegét fel-octroyálni. Újabb tudósítások szerint Prim nem akar államcsinyt, az pedig, hogy a cortes elfogadja Hohenzollern-Sigmaringen Lipótot a nemzet királyává, legalább is nagyon kétséges dolog.

Várjuk egyébiránt, hogy mi minden fejlődik még ki e dologból.

Szab. kir. Arad város rendes havi közgyűlése.

Július 7.

Elnök: Pászthory Ferenc.

Jelen voltak:

Andersen Lipót, Árkai Jakab, Aradi István, Barabás Péter, Borcsán János, Bettelheim Vilmos, Boros József, Bodrogyi István, Bogdányi Gergely, Cserepes Ferenc, Farkas Monyhért, Fényes Károly, Izso István, Kádas Péter, Kopcsányi Kristóf, Mittelmann F. D. Nachtnébel Ödön, Páris János, Parecz György, Rauner Miklós, Rózsa János, Szabó József báró, Szailer Jakab, Szőke Károly, Turay Antal, Urbányi Béla, Vágács Mihály, Vargay József, Vörös Pál és Zipser Antal képviselők.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesítették. Napirendre kerül először is az ipartörvényjavaslatra adott bizottsági véleményes jelentés folytatóságos tárgyalása.

Ez sok időt vett igénybe, miután az ipartörvényjavaslat több §-a, melyeket a bizottság részint megváltoztatni, részint megőrizni javasolt, felolvasatott. A bizottság módosítványai azonban nem sok szerkesztéssel bírtak, miután nagyobb részét el nem fogadtattak.

Elnök az ügy bevezetése után felemlíté, miszerint a Matica arbszótól béreit, és jelenleg lakatnyának használt épületekre kötött bér szerződés július hó végével lejár, intézkedni kell tehát, hogy az oly állapotban adassék vissza, mint ahogy a szerződésben ki van kötve.

Fényes Károly kérde: mily okokból, és kiknek hanyagsága miatt jutott a szóban levő lakatnya jelenlegi desolált állapotába? Az illetőket, kik eziránt érdekelve vannak, felelősségre kellene vonni. Küldöttséget kér kinevezetni, mely megtudván azt, mily állapotban vétetett át azon épület, vizsgálatot tartson aziránt, hogy tulajdonképen kiknek udhadtó be annak rettenetesen rossz állapota, s mint kelljen visszaállítani oly karba, mint amilyenben átvétett.

Elnök felhozta, miszerint akkor, midőn a gyalogság azon lakatnyából átvitetett a várba, egy küldöttség bizatott meg megvizsgálni, mily állapotban van a lakatnya, ez azonban mind-egy nem tett j. lentést. Véleménye aziránt a gazdasági-széknél kellene kiadni az egész dolgot, mely megtevéen a szükséges intézkedéseket, a közgyűlésnek jelentést teend.

A közgyűlés erre külön bizottságot kíván, melybe Fényes K. elnök, Izso, Jamnitzky és Sváb urak azonnal megválasztatnak.

Árkay Jakab főmérnök kérdést intéz a közgyűléshez, hogy miután e hó közepén vége leend a tanévnek, mily eljárást kellend követni az iskola-épületek kijavítására körül, miután tudvalevőleg felekezeti iskolák is vannak elhelyezve a város tulajdonához tartozó épületekben; utasítást kér adatni, ha vajjon ezek javítása is a város költségén eszközöltesse-e?

Fényes Károly: ez ügyben intézkedni az iskolaszék van hivatva.

Bettelheim V. szintén az iskola széknél akarná kiadatni ez ügyet, de ha a közgyűlés annak tárgyalásába mégis belebocsátkozik, azon nézetét fejezi ki, hogy a város, míg a felekezeti iskoláktól a segélyezést egészen meg nem tagadja, a tanépületeket saját költségén javíttassa ki.

Kádas Péter a kalmat vesz felhívni a közgyűlés figyelmét azon botrányos eljárásra, melyet a gimnasiunai épület javítása s tisztítása körül szoktak követni. A helyett, hogy a tisztogatást annak idejében, tehát augusztusban vagy szeptember elején még elvégezzék, csak szeptember végén, vagy inkább már októberben, a szűret ideje alatt fognak ahhoz. Midőn a tanulóknak már látogatni kell az osztályokat, a padok még akkor is csupa meszesek. Az egész épület úgy néz ki, mint egy „siralombház”, kivált mióta köfalukerítését arra a bizonytalan szinre meszeltették be, s oly gyalázatosan, hogy az araménkövek akaratlantul eszébe jut, hogy annak is, ki a meszelést végezte, valószínűleg először volt azon alkalommal meszelő a kezében. Utasítani kéri a városagazdát, hogy e botrányos dolog többé elő ne forduljon.

Nachtnébel Ödön Árkay felszólalására azt jegyzi meg, hogy a város a tulajdonához tartozó tanépületeket igen, de az e célra a felekezeti iskolák által használt bérházakat ne javíttassa a maga költségén.

Zipser Antal felszólal azellen, hogy ily közbeeső indítványok által megszakitassék a napirend, melyen most a municipális törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentés áll.

Erre az ülés, miután a képviselők egy sem voltak már akkor határozatképes számban jelen, eloszlott.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, július 7.

(P-y.) A képviselőház mai tárgyalását, főképp az aradiakra, de általában a városainkra nézve is érdekessé tette Pulazky Ferenc előadása, ki, noha jobboldali, és a törvényhatóságok rendezéséről szóló kormányjavaslatot elfogadja is, két pontra nézve mindazáltal változtatást kívánna benne tétetni, e kétfőre nézve ugyanis: hogy a városi törvényhatóságok ne rendeztessenek együttesen s egy törvény által a megyebellekkel, és hogy a virilis szavazatok ne hozassanak be. Mindkettőre nézve eleiből merített érveket hozott fel, melyekre itt elől már figyelemzetem a tisztelt olvasót, nehogy figyelmet kikerüljön.

Mielőtt azonban a tárgyalás megkezdett volna, elnök jelenti, hogy Horn Ede Pozsonyban képviselővé választatván, beadta megbízó levelét.

Irányi Dánielnek erre nézve megjegyzése van. Indítványozza, hogy utasitassék az állandó igazoló bizottság oda, hogy az imént bemutatott megbízó levelet haladéktalanul tárgyalja, s Horn Ede igazoltatása iránt határozzon, hogy a képviselő a tárgyalás alatt levő fontos törvényjavaslat eldöntésekor szavazati jogával már elhessen. (Helyeslés.)

Indítványozza továbbá, hogy a kérvényi bizottság is utasitassék, hogy a municipális törvényjavaslat ellen beadott kérvényekről szintén meg a javaslat tárgyalása folyama alatt adja be jelentését, nehogy jelentőségüket elvesztvén, nyomtalanul kerüljenek az irattárba.

Madárász József és Péchy Tamás hasonló értelemben nyilatkoznak.

Pulazky Ferencnek ellene az indítványoknak, noha szokatlanul találja az ilyen utasítást; a jelen esetben azonban érdekessé találja a kérvények megismertetését, hogy tudja legalább a ház és az egész ország, hány ilyenmű kérvény érkezett be, hányan írták alá, hányan jelölték csak keresztvonással, s hány kérvény van minden aláírással együtt, egy tolla s egy írással kiállítva. (Nevetés.) Az indítványt tehát pártolja.

A ház az indítványt csakugyan el is fogadja.

Halász B. interpellálja a közoktatási minisztert: van e tudomása arról, hogy a Pestmegyebe kebeleztet Örkény község papjai az 1868. évi 38. tv. cz. szabványa ellenére, mely a tanítók kinevezését az iskolaszék jogai közé sorolja, önkényileg töltötték be a helység tanítói állomását? S ha van: mi intézkedést szándékozik tenni e visszaélés ellen?

Ki fog adatni az illető miniszternek.

Ezek után tért csak át a ház a törv. hatósági javaslat további tárgyalására.

A szónoklatok sorát

Jusztiz József nyitja meg. Azon két kérdést kívánja fejtegetni, életleleptethető-e a muni-

cipális önkormányzat a parlamentáris kormány-nyal szemben, és vajjon szükséges-e ezen ezéiből az önkormányzatot újból szervezni. Az első kérdésére nézve, hivatkozik a 40-es évek mozgalmaira, melyek már mind a parlamentárismus felé vezettek; az 1848-ban történetek, mid in mindenki meg volt győződve, hogy az önkormányzatot meg lehet egyeztetni a parlamentáris kormány-nyal. A municipiumok érdeme, hogy megértetik a polgárokkal, miszerint nemcsak jogait, de kötele-ségeit is vannak. E kötele-ségeknél, a jogoknak azonban csak bizonyos korlátig szabad terjedni, mert hiszen nincs egye lenegy állam sem, hol minden egyes organumnak hatásköre körül nem volna írva. A municipiumok hatásköre jövőben nem terjedhet messzebb, míg az államhatármat nem veszélyeztet. Ha így szerveztetnek a municipumok, hogy t. i. egyenlőhelyeztetessék a parlamentáris kormány-nyal, akkor igenis élet-leleptethető az önkormányzat, különben nem. Mivel pedig e feltételtől függ az életleleptethetés, következék, hogy a megyét az érintett irányban reformálni is kell. Szólok esután kiváldog Tisza Kálmán beszédével foglalkozik. Azt tartja, hogy Tisza elvei provincialismusra vezetnének, provincia lis parlamenteket hoznának létre, de es határozottan ellenkezik az ujkor állam-címéjével. Tisza K. azt képeket tüntetett fel azon esetre, ha a törvényjavaslat elfogadtatik. Szólok meg van győződve, hogy a nép ragaszkodása az alkotmányhoz, győződésmekekedni fog azon kisebb áldozatok felett, melyeket a népeknek hoznia kell. A megye eszentul inkább közigazgatási hatóság lesz, és ez jól van így, mert a modern állam eszméje nem enged meg, hogy két vagy épen számtalan törvényhozás maradjon fenn egymás mellett. Amit a virilis szavazatok ellen felhoznak, az elméletileg mind igen szép, de gyakorlatilag egészen másképen veszi ki magát. Ha az egész bizottság szabad választás utján alkotatik össze, akkor könnyen megtörténhetik, hogy egy megyei pasa a maga kényekedve szerinti embereket hozzon be a bizottságba. A virilis szavazatok nem sértik a demokratit, nem sértik a szabadságot. Mi több! függetlenül tessék az illető lefelé és felfelé. Ami a főispáni jogköröket illeti, ez sem oly rettenetes, mint azt az ellenzék festi. A k jelölési joggal szabad sajtó mellett nem igen lehet visszaélni; hasonlóképen a felfüggesztési joggal sem, mert a vi-szaeleseket, melyek ez utóbbi joggal történhetnek, nemcsak a megyei bizottság orvosol-hatja a legközelebbi közgyűlés alkalmával, hanem az illető maga is jogorvoslatot kereshet a bíróság előtt. Szólok esután átér a bizottság hatáskörére, melyet némelyek felettrebb szűknek mondanak, s praktikus példákkal illusztrálja az idevonatkozó ellenvételek alaptalanságát. Ami azt illeti, hogy a virilis szavazatok kizárnák a nemzetségeket, azónok ez állítást tévesnek tartja, mert ha egy tót vagyonszámba lez mint a magyarok, hát az is épen úgy bejuthat a bizottságba mint más.

Elfogadja a javaslatot.

Simonyi Ernő: a tárgy sokkal fontosabb, hogysem az néhány napi vita kimeríthetné. Gondolkodó ember nem tartja kimerítettnek. Ennek példáját adta Eötvös miniszter tegnap. Nem vonja kétségbe, hogy némely helyen hamar nyilatkozott a közvélemény, hogy a zsekélyföldnek elég volt két hónap, de szónok a közoktatási miniszterrel egyetértve a tárgyat olyannak tartja, mely felett egy emberelőten át lehet gondolkozni. Mielőtt áttérne magára a tárgyra, némely előtte szólott szónok állításaira tesz észrevételeket. Ugy vagyunk a megyékkel, mint az egysezeri vendégszerető házi ur, ki vendégét egyre kínálja, igyekl Hiszen a bor jó. Többesőri nógatásra ki-tört a vendég: Igen a bor jó! De nem ez a bor! Szónok is akarja a megyét, de nem azt, amit a jelen javaslat nyújt. Az 1848-ki 24. t. cz. 3. §. azt mondja, hogy törvényhatóságokat addigi hatáskörükben fenn kell tartani; nem mondja, hogy csak „ideiglenesen” tartassanak fenn, hanem állandóan. Ha az 1848. törvényeknek nem es lett volna szándéka, szónok meg van győződve, hogy a közvélemény e törvényeket nem fogadta volna oly nagy lelkesedéssel. A 48 ki törvényeknek nem az volt a szándéka, a főispánnak oly nagy hatáskört tulajdonítani, mint az jelenleg eszöszöztetik; nem az volt szándéka a bizottsági tagokra felelősséget róni, hanem egyedüli szándéka volt, egye-dül a bizottságok rendi szervezetét megszűntetni és azt népképviseleti alpra fektetni, s e szerve-zetet a közszabadsággal összhangzába hozni. Felelőssé csak bíróság teheti a bizottság tagjait, mert csak bíróság itélhet afelett, a törvény sze-rint cselekedett-e valaki, vagy nem. A virilis szavazatoknál nem a miveltég ad jogot, hanem annak van joga, akinek van földje, tehene, ökré, — tehát nem neki van joga, — hanem a tehénnek, ökrének. (Helyeslés a szölső balon.) A suffrage universelle nem caesarismus eszköze, mert Napoleon is csak előlele által volt kényzeritve erre. A suffrage universelét nem lehet meghamisítani, mert szónok meg van győződve, hogy a francia meggyőződésből szavaz a napoleon-dák mellett Nem a caesarismus mellett szavaznak ök, hanem Napoleon mellett. Az állambíróaságtól az összes jobboldali szónokok a miniszterekkel

együtt írtónak. Az ellenzék meg akarja gátolni, hogy a kormány törvényen kívül is kormányozhasson. Miért félnek ettől, holott a legszabadabb népek nem tartják lealacsony. — A szabad Amerikában az államháztartás még afféle írtó, mely törvények hirdethetők ki és melyek nem? A közoktatási miniszter abban találta törvényjavaslat előterjesztésének indokát, hogy a kormány teljesíteni akarta az 1848-diki törvényhozásnak reámaradt kötelezettségét. — A belügyminiszter egész más indokokat hoz fel indoklásában. Tehát a kormányban erre nézve megegyezés nincsen. A közoktatási miniszter jelezte, mit kell módosítani megyei szervezeteinkben az 1848. óta történt változásoknak megfelelőleg. Szólok a miniszter által felállított tételeknek csak elsőjét ismeri el, hogy t. i. összehívásba kell hozni a bizottság szíveket a képviselői rendszernek. Ez volt a kormány egyedüli kötelezése; ezen túl nem kellett volna mennie. A javaslat biztosítja a kormányt arról, hogy rendelkezésnek legyen végrehajtói, ha azok törvénytelenek is. Ezáltal indemnitást nyer a kormány már előre. A szabadsajtó sem képviseli azt a közvéleményt, ami a 48-ik év előtt a megyékben nyilvánult. Ha azt állítják a candidationális jogról, hogy az lehetséges teszi a kisebbek érdekeinek megőrzését az által, hogy a főispánok mellett a kisebbekből is juthatnak be tisztviselők, akkor a candidationális jog csakugyan felér a kinevezéssel. Igaz, hogy az 1825-i országgyűlés kezdeményezésének köszönhető az alkotmány visszaállítása, de nem a megyék ellentállása szerezte-e sikert az országgyűlés állhatatosságának? Ezután Kerkapoly, Tanács és Kautz ellenében védi a Mocsonyi által kifejezett elveket, melyek nem is újak. Már Montesquieu is ugyanezen elveket vallotta. Ami azt illeti, hogy a kormány teljesen szabad municipiumok mellett collegialis kormányu, a régi helytartóknak szerepére sülyedne le, szólok azt hiszi, hogy itt még mindig nagy különbség van, mert a parlamentaris kormány felelős. Szólok a felelősséget minden következményével szigorúan fenn kívánja tartatni. A longyelek azért veszték el, mert olyanok ragaszkodtak, amit az egész világ elárthatott, az ellenzék, éppen az elvesztés féltelme miatt ragaszkodik a megyéhez, mely évszázadok óta jónak bizonyult be, melyhez hasonlóra mindenütt törekcsenek.

A virilis szavazatok mellett különféle rémképeket idéznek, mint például: az agrarius mozgalom, melynek fészke Somogy megye lenne. Vajon miért nem kérdezi meg a kormány az általa S. megyba küldött kir. biztost, hogy ugyan hány földesit fogott el? (Derűség)

Még egy megjegyzést akar Tóth Vilmos beszédére tenni. Ünneplés alkalmakkor a jobboldal Kossuth Lajos egy törvényjavaslatát szokta idézni, mely az adóelhajítást illetőleg, valóban szigorú és centralistikus rendszabályokat alkalmaz. Ezen törvényjavaslatot D. ák Ferencz, Lónyay pénzügyminiszter s legújabbán Tóth V. idézte. De vajon mit bizonyít ez? hogy Montesquieu, szólok régi barátja igazat mond, „hogy régi tapasztalat, miszerint mindenki, ki hatalommal bír, hajlandó a hatalommal visszaélni.” S ha még Kossuthban sem bízhatunk, ha még Kossuth is pillanatig hajlandó lehetett, a hatalommal visszaélni, mint kívánhatják, hogy önökhez legyen bizalmunk? (Élénk hosszas tetszés a baloldaltól.)

A kormány kedvező modora, nagyfontosságú tárgyakat a nyár derekán előterjeszteti. Így tett tavaly a bírósági törvényjavaslatl, így most a municipális törvényvel, s így fog valószínűleg jövő évben a választási reform-törvényjavaslatl tenni. Nem szabad a képviselőktől sem lehetlen kívánni. Már tizedik hónapja együtt vagyunk; most ideje, hogy a betegeskedők furdóba menjenek. (Egy hang jobbról: hát menjön!) Elhiszem, de akkor itt nem teljesíthetem kötelességemet, s önök még könnyebben átkergetnék csínyeszerű törvényeiket.

Miután szólok még hosszasan a többség hazafutlansága és reformellenessége magatartása felől elmélkedik, kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem fogadják el, egy benyújtott határozati javaslatban egy új kormányjavaslat előterjesztését kívánja.

Pulszky Ferencz nem tartozik azok

közé, kik a törvényjavaslatot tökéletesnek tartják s ezért a részletes tárgyalás alkalmakor némely változtatást fog indítványozni; általában azonban részletes tárgyalás alapjául elfogadják, mert megvan győződve, hogy az országos dolgokat csak az ország, a törvényhatóságokat pedig csak a törvényhatóságok vannak bivatva végezni, s ez alapvető foglajla magában a törvényjavaslat. A megyéknek a nagy politikába való avatkozását éppen oly helytelennek tartja, mint a kormány beavatkozását a törvényhatósági dolgokba.

Hogy az 1848 ki törvények is az alkotmányosság védelmének nevezik a törvényhatóságokat, ezt szónok frázisnak tartja, mely elvesztette már értelmét. A bástyák a középkorba valók, s ekkor egynemű megátadott jogoknak, sőt országoknak is lehettek védelmezői; most már alig gyenge támaszok. Látuk 1859-ben, mit használt Ausztriának a híres várnagyszög. Semmit. Az ellenség kikerülte s döntötte a csatát a sikemen. Így van ez most a nagy politikával is. Sokkal többet ér, s többet képes kivinni már most a nagy politikában a journalistika, a szabadsajtó, s a virágzó kereskedelem, mint amennyit képesek megvédeni a megyék bástyái. (Helyeslés.)

De van két pontja a törvényjavaslatnak, melyekbe szólok nem tud beleegyezni, s ezek im ezek: az intézkedés, melynél fogva a megyei hatóság a városival ugyanazonosítottatik s együtt rendeztetik; s a másik a virilis szavazatok megállapítása. A két törvényhatóság között nem lát szólok semmi hasonlatosságot; de nem látja példáját egész Európában sem, hogy a városi és megyei vagy kerületi törvényhatóságok azonosoknak tartatnának, hanem mindenütt van külön. „S. dte-ordnug, Provinzialordnung, vagy Landgemeinde-ordnug.” (Helyeslés a baloldalon.)

H. nem volna egyéb ok, mint a polgári rend megkiméltése az előítéletől, hogy a vármegye alá vettetik, — már ez egy tekintet is elég lenne szóló szerint arra, hogy a kétféle törvényhatóság ne egy törvény által rendeztesse. Nincs városi polgári Magyarországnak, ki ne tudná, hogy szabadságának első alapja akkor vettetik meg, midőn a megye hatóság alól kilép. Már most, ha ugyanazon törvénnyel rendezzük a kétféle törvényhatóságokat, s még egy fő spát is adunk a városoknak a megyékkel: nem fogja-e ebben mind a városi polgár alárendeltséget látni a megye alá? (Élénk helyeslés a baloldalon.)

De hogyan is lehetne a kétféle törvényhatóságot egy törvény által egyszerűen rendezni? Hiszen egészen más elemekből áll a vármegye, s másokból a város. A megyei elemek egymás között sokkal uniformisabbak, mint a városak; a megyében az állandósított kapitális, a városban ellenkezőleg az ipar, kereskedelem, vállalatok s egyéb ingó tőke van képviselve. A megyei polgárok kisebb vagy nagyobb, de mindenesetre földbirtokok birtokai; lehet-e birtok több százezer holdnyi, vagy egy negyed telek, — ez a tekintetben mindegy, mert bármily kicsiny, bármily nagy, de biztosított állandó tőke, mely aprólékosan száll. Egyszeren másképp van a városban. Itt az ipar, a szorgalom, a vállalkozás, a kereskedelem járása a főszerepet, melynél fogva birtok valaki ma százszázalékos, amint azonban holnap elhunyt, elveszett vele együtt az érték legnagyobb része is, mert egyéniségehez volt kötve. Hogyan lehetne az ily különböző elemű hatóságokat egy törvény által egyszerűen rendezni? (Helyeslés a baloldalon.)

És aztán nem bizonyos-e, hogy a városi polgár, ha 15—20 házval is bír, ha 20—30,000 frt adót fizet is, — hogy azért főispánná nem válhat-e soha? Nem lenne tehát egyenlő az erély a főispánná válhatása a megyei és városi ember között, — miért adjunk tehát nekik egy főispánt? És hogyan tudná felfogni az a megyei ember a város valódi szükségleteit és irányzatát? (Élénk helyeslés a baloldalon.) Szólok tehát külön törvény által kívánja rendeztetni a megyét, külön, törvény által a várost és külön-külön főtisztviselőt kíván mindeniknek, mindenhol az illetők köréből véve.

Sígy van a virilis szavazattal is, melyet szintén nem tart helyesnek, s nem fogadják el. Milyen anomáliák támadnának ez által! A megyékben, például Erdélyben talán 50 frt lenne a legnagyobb adóösszeget, másutt 3—400 frt, város-

sokban pedig 600-nál is több. S ha már a vagyon vétetik alapul a jog gyakorolhatására: hogyan ruházhatunk fel egykét ezer frttal bíró embert ugyanazon jogokkal itt, mint az ugyanannyi száz-ezerrel bíró amott? Hiszen így hát tulajdonképp még sem a vagyon a jogalap, hanem a helyviszonyok és körülmények. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Elténe van tehát szóló éppen úgy a virilis szavazatok behozatalának, mint a városi és megyei hatóságok egy törvény által rendezésének; főelvében azonban a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot helyesnek tartja, általában tehát a részletes vita alapjául elfogadják.

Utána még Kőrmeny Sándor szólott Tisza K. határozati javaslata mellett, ennek előadásá után pedig az ülés délutáni 2 1/4 órákor eloszlott.

Ma tehát csak három szólok szólalhatott fel: miután Simonyi Ernő egymaga 2 1/2 órát vett igénybe.

Az ideai gabona-kivitelre nézve tett intézkedések.

(Vége.)

3) A francia keleti vaspálya készenek nyilatkozott, a Franciaországba irányzott szállítmányok számára szükség esetében saját kocsijait rendelkezésre bocsátani.

4) Hasonlóképen nagy előnnyel jár, hogy a tiszai vaspálya, a vasutak egyesületének külállomásaival közvetlen átszámitási összeköttetésbe lép. (Kartirungs-Verband.)

Minnek következtében a cseleádi, marcheggi stb. végpontokon megszüntetve léven, ezen átszámitolás, a tiszai pályáról jövő terheltek kocsik is minden feltartóztatás és késedelem nélkül rendeltetésük helyére érhetnek.

5) Azon nem várt esetre, ha a gabonaszállításnál mégis nehézségek mutatkoznának, vagy fennakadás fordulna elő, az itteni valamennyi szállítási intézet időszakonként tartandó tanácskozáson fogja a netalán felmerült akadályokat tárgyalni, az azok megszüntetésére szolgáló legalkalmasabb eszközöket megállapítani, s egyáltalában mindazon intézkedéseket egyetértéssel megtenni, melyek a sebes és sikeres szállítás életbe léptetésére és fenntartására alkalmasoknak fognak bizonyulni.

6) Az osztr. állampálya szándékba vette a pest-temesvári vonalon a távolági költség szerinti számított ár zabast, (Differenzial Tarf) helyett a gabona szállítási érdekében a pesti kereskedői kar által több ízben kért kedvezményes ár-szabást behozni.

Ezenkívül a kereskedői testület érdekében, valamint az akadálytalan szállításnak és rendszeres szolgáltatásnak előmozdítására, a következő intézkedéseket tette:

1. Hogy a feladott gabonának elszállítására, egyes feleknek nyújtott kedvezmények, és így másoknak megrovódítás nélkül rendszeresen fogantatassanak, minden állomáson szállítási könyvek (Expditions Bücher) nyitása rendeltetett el, melyekből kivethető legyen, mily sorban és rendben adatott fel, és szállítattól el minden egyes szállítmány, és ezáltal a feladott szállítmányoknak feladásuk sorrendjében történt tényleges elszállításá felett az ellenőrzés megkönnyítetett, illetőleg maguknak a feleknek lehetővé tetetett.

2. A közönség a sajtó útján felszólítottak a szállítói intézetek ellen előforduló panaszait, sebesen elintézés céljából, a minden állomáson létező panasz-könyvekbe igtatni, míg ellenben a szállítói intézetek utasítvá, ezen panaszoknak, valamint az általuk történt orvoslásnak mibenlétét a magy. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőséghez azonnal megküldeni.

3. A szállítási intézeteknek köteleességül tette, a vasuti főfelügyelőséghez napokint jelentést tenni, melyben ki legyen tüntetve, mily nagy volt minden állomáson a feladás, felrakodás és elszállítás, valamint, hogy mily nagy a rakatárak maradáka, végre mikép történt a különböző vaspályák kocsijainak kiegyenlítése.

4. Végre azon rendelkezés történt, hogy ha valamely állomáson azon lerakodási helyek, hol a gabona megázás ellen biztosítva van, teljesen

betöltve vannak, és ennek következtében a gabonafelvitel megakadályozott; ezen esetben azon feleknek is megtiltatik a gabonának az állomásra való szállítását, kik a szükséges kátrányos takarókkal meguk el vannak látva, megtiltatik pedig azon oknál fogva, mivel ellenkező esetben azon felek, kik takarókkal hasonlóképen ellátva nincsenek, rövidideg szenvednének.

Ámbár a felfebb kimutatott adatok, valamint az e tekintetben tett intézkedések alapján valószínű, hogy a kálitásban lévő gabona kivitel nem fog nagy akadályokba találni; mindazonáltal óvatossá előintézkedés dacára kielégítő siker csak azon feltétel alatt lesz elérhető, ha a keletkező akadályok elhárításában, maga szállító közönség ismét segítségül lend, mert tagadni nem lehet, hogy a három év előtti forgalmi fennakadások előfordulását, részben magának a kereskedők eljárásának kell tulajdonítani.

Mert kétségtelen, hogy ha a kereskedők követeléseiket a szállítói intézetek irányában teljesíteni nem fogják, hanem a mult évek tapasztalatain okulva, a forgalom szabályszerű és akadálytalan fenntartására segédkezet fognak nyújtani és szem elől nem tévesztik, hogy a szállítás nem egyszerű, hanem az állomás felvételi képességeinek arányában folytonosan történjék; továbbá, ha a beérkezett gabonának elszállításá, különösen a lehető legrövidebb idő alatt eszközöltetik, hogy a megérkező terhes kocsiknak lerakodása, kiürítése és a szükséglet szerint mielőbb ismét forgalomra bocsátása lehetővé váljék, — a szállítási bajoknak nagy része, jelesen Pesten eleje vétetett.

Az eredmények kedvezőbbé fognak tétetni, ha a kereskedők az állomások raktárait saját raktáiraik gyanánt felhasználni, és a gabonát netalán kedvezőbb üzleti esélyek báltaig, az állomások raktáraiban bennhagyni nem fogják.

A hajózási, különösen pedig a gőzhajózási vállalatok, a kivitelnek nem közvetlenül szolgálnak ugyan, de kétségtelen, hogy a belforgalomnak igen jelentékeny közvetítői. E tekintetben h-lyzetünk az 1868 ikáinál szintén tetemesen kedvezőbb, amennyiben nem csak az Elő-Dunagőzhajózási társaság szaporította hajóit jelentékeny számban, hanem az alakult újabb vállalatok a kereskedésre nézve felelté tudós és hatóságos versenyt idézendnek elő.

Az itt elősorolt intézkedések nem merítik még ki a közlekedési minisztérium teendőit. A szállítási bajok elhárítására nézve a tárgyalások fogynak. Kierjesztetett a tárgyalás arra nézve, hogy a cs. kir. állampálya ketős vágányai szaporitassanak, — arra, hogy a déli pályának oly vezetékes kereskedési pontján, a sziszeki állomáson a rakatárak felvételi képessége a 35,000 mázsaúra szaporitassék, — s főnyak a tárgyalások arra nézve, hogy a kereskedői testületek igazságos és méltányos követeléseit teljesítsenek.

Mindezekről a közmunka és közlekedési miniszter folytatólagosan fogja a közönséget a jelenhez hasonló alakban értesíteni.

Távirati jelentések.

Bécs, jul. 7. Beust a bonyolódó politikai helyzet folytán lemondott gasteini utazásáról, és egyelőre Bécsben marad. Bécs és Páris között élénk a sürgönyváltás.

Bécs, jul. 7. A kormány Helfersdorffer apátot ajánlja alsó-ausztriai orsz. marsallnak — S. einban a clerikális választási botrányt követtek el a liberálisok ellenében.

Páris, jul. 6. A kormány kijelenté Weri thernek, hogy nem egyezik meg Leopold h-lye lőtségekben; s határozott, szabatos feleletet követel. Benedetti szigorú utasításokkal Emsen át Berlinbe utazott.

Berlin, jul. 7. Poroszország visszautasítja a befolyást Leopold herceg jelöltségére, mert a király tulajdonképen nem főnöke a Hohenzollern-ház katolikus ágának.

London, jul. 6. A „Times” azt tanácsolja Spanyolországának, hogy ne fogadják el Leopold herceg jelöltségét.

Páris, jul. 7. A kamra tegnapi ülésében Grammont herceg választott a spanyol trónjelöltség ügyében beadott interpellációt, s constata, hogy Prim tábornagy Hohenzollern hercegnek

TÁRCZA.

Fővárosi levél.

„Barátom! én kétségbe vagyok esve. Ez a Pest borzasztó unalmas. Adj valami módot, hogy szabadulhassak az öngyilkosság elől.” — Ezekkel a szavakkal nyitottam be egy mulatságos pesti ismerősem szobájába tegnap.

„Pajtás! — felelő, — ha félsz az öngyilkosságtól, menj az országháza, a ligetbe vagy mit tudom én hová? Mindenütt ment lesz az öngyilkosságtól; mert ott megöl a hőség, itt megöl a por, s máshol meg megöl, a mitől olyan nagyon félsz: az unalom. — De azért csak menj el mindenhová, ha már itt vagy.”

S én, az egykori tótá gondolván, aki a krumpliczokor helyett megölte a szappant is, mert már megfizette, — elszántam magamat mindenre s beléptem a „tisztelt ház” ba.

Belepétemkor az az általános kiállhatatlan „espése d'animaux” fogadott, aminek természetrajzi neve „teremőr”, s a bonnure-üket csináló barátságos meleg levegő. Ezek mellett mulattatósomra szolgált két falusi ripők, kik mellém tolakodtak — és két tisztabáti... izé... kisasszony.

Általános ismert vagyok a nők iránti udvariaságomról; de sok kérdészködésekre — persze mindig máshol járt az eszem, — olyan vadakat feleltem, hogy az a rajtuk volt piros ruha szemmeláthatólag megzöldült.

Épen Patay bucsusait a háztól — furdó megy — Érmellékre, — s ágált irgalmatlan debreczeniesen, midőn Juca k. a. hozzám fordul s kérdi: „Ki ez a szónok?”

Ez ugyasád, — feleltem én — a híres Deák, az ország legnagyobb deákja. — Azért hallgatják olyan pietással. — Hogy miért van veses mellényben, azt ne kérdeje kegyed. Az csak olyan

privát passio. Aztán a magyar nadrágot meg azért hordja, hogy bővebbre lehet csinálni, mint a németet, s mégis magyar marad...

S összehordva még egy csomó ilyen gonosz-ságot — miután Madarást bemutattam, mint egy borzasztó pecsovisot, — ajánlottam magamat Kenderessy Irma és Julcsa kisasszonyoknak s othagytam azt az üres képviselőházat, amelyben tíz percczel több jelenleg a teremőr, mint a — képviselő.

És hová mehettem vol a máshová, mint a Margitszigetre? erre a megtesült kis eldorádóóra Buda-Pestnek, erre a kis óázra a sivatag közepén, hol élet és pezsgés van, mint a szívben?

A fővárosi ember, hacsak személt arra a tájra veti, hol ez a kis sziget uszákal az ezüsts távol ködében a szőke Dunán, már könnyebben érzi magát; elfelejt a port, az utcai lökdösődést s azt a többi sok kellemetlenséget, amiben nemcsak Arad, de Pest is ugyancsak bővölkedik; de ha ráeszi lábát a karcu „Kloilde” vagy a büszke „Nádor”-ra, (a margitszigeti gőzökre) azt hiszi, úgy érzi, hogy szárnyai nőnek meg s merengve tekint a habokra, melyek egykor Ikarus halát okozták.

A holdvilágos est, a csillám ö, csipkés habok s az uszákal csolnakok, meg a mystikus homályba burkolt közelvöl sziget, olyan melancholikussá tette az egész társaságot, hogy alig vettük észre, mikor megálltunk.

A barátságosan bólogató fák, a szellő sejtles susogása, a kelnek, pite”-jea rezgőcsillag-csoport egész filantropiká változtatnak a sefeledve „c-apt, papot,” lassu léptekkel elkezdtem barangolni a hívós fák alatt, az údok pázsiton.

Szellőu-ogs, szerelmes párok turbékolása, a közel folyam moraja mellett eljutottam a romokhoz, — Rom és vizugás olyan valami, ami egy nyarspolgárt is poetikussá hangol; mannyivel inkább tehát engem aki annyira-mennyire a történetet is ismerem, s a történelemből a romok s az egykor itt lakott apácák történetét...

Leültem a mohos kőpadra — amennyire a homály engedé, — régészeti figyeleteket tettem. — Eszembe jutott Margit hercegnő, s a sok félreértett s félreleptett zárdaszűz, aki a nyomorult világ kicsinykedései ellen ezek közé a zordon falak közé futott, eltemetve itt ifjúságát, reményeit, a forró vágyakat — s eszméltatás útján az aradi „Tugand Verem.” — Itt úgy lehetne élni, mint a békák az aradi tóban; olyan csendesen, nyugodtan és megelégedetten, mint egy penzionált — király. S ha valaki megunná életét — ott volna a Duna...

Meditációm a lóvonatu pálya civilizált, éleshangú síjja zavarta meg, s adeut mondva tehát a romoknak, siettem én is a wagonba.

„A természet csak akkor hat teljesen a kedélyre, ha harmóniáját meg nem zavarta a civilizáció s ha magában élevezük.” — ezt mondja Hugo Viktor „L'homme qui rit”-ban s én soha sem tapasztaltam e mondása életrevalóságát igazabban, mint itt. — Az a sok különböző nyelvű, öltözöt, szokásu ember, aki itt összezsúfolva erőnek erejével tukmálgatta egymásra nézeteit; — a kocsi idegrázó csizakodása a sinekkel, a kocsi riktó trombitája: ez mind olyan kellemetlenül hat az emberre a szabad természet öleiben, mint tesz az — ha bálba megyünk s üres termek fogadnak.

A természetben nem kell lópálya; nem kell petroleum lámpa; nem kell beszédes nyelv. Ott ezeket tökéletes n pótolják az apostolok lovai; s a csillagok s a sokat mondó szemek.

A doktrina tehát ebből a tárczából az, hogy mindenütt van compensatio; hogy, ha agyon töltjük tudónket pesti porral: ott a kellemes oáz, a Margitsziget.

Önöknek ennél is sokkal jobb a dolguk e tekintetben a közeli ligettel. — Vagy talán nagyon illatárus?...

R. J.

BOLSKY LADISLAS

kalandja.

— Regény. —

Írta: Viktor Cherbuliez.

(Folytatás.)

XXVI.

Déltájban Maxillyba értem. Átöltöttem, és Richardetot hívtam, ki türemszerűen várt rám. Együtt reggeliztünk a terrasson. Imet Amerikáról kezdett beszélni. Nem feleltem sem ig-nel sem nemmel; mosolyogva mondtam: — Majd meglátjuk.

Négy órát üttöt. Richardet megszünt okoskodni; szivarozva sétált fel s alá. A védfalra könyökölve, a tóra tekinté, atyámra gondolván. Kezdem sokat rá gondolni. Másképp szerettem őt most; de éppen úgy, mint hajd-nában. Szerettem őt, mivel vére bennem keringet és mivel hozzá hasonlított; szerettem őt miként egyik gyengéseg szereti a másikat; de ezért szeretetem tiszteltetl is volt egybekötve. Nem imádom őt többé hősként, féltékenként; szegény a yámnak nevezem őt; de azért ő a kellem és lovagias eleganciának típusa maradt nekem. Kérdem magamtól: Hogyan válekednék ő helyzetemről? mit teene ily körülmények közt? Törekedtem a szavakat kitalálni, melyeket mondott és a mozdulatokat, melyeket tett volna. — Szerencsétlenül volt, h-ly én szenvedélyesebb voltam nálnál. — Ha most éppen az én helyzetemben lett volna, nem szólt volna a felgrófnőtly módoiban. Ezen hirtelenkedés nem tartozott a j ízléshez. — És szemrehányásokkal kezdem magamat tulhalmazni.

Épen ezen gondolatokkal voltam elfoglalva midőn az u. czárló kocsirobogás, aztán szoboszedés és léptek hallatszottak a kir. fűlől. Két perc alatt nem hallottam többé sem mit, miglen hátsám mögött egy ajtó megnyílt. Magamban mondtam: — U. tehát ide most jönni!... Hátrafordultam. A

felajánlta a spanyol koronát, melyet ez el is fogadott. A spanyol nép azonban még nem nyilatkozott felőle. A francia kormány nem ismeri ez ügyben kezdett tárgyalásokat, s ezért kéri a kamrákat, hogy a vitát felelet elnapolja. A francia kormány megmarad az eddigi semleges magatartásában, de nem fogja tűrni, hogy egy idegen hatalom egyik herceget emelje a spanyol trónra és Franciaország becsületét veszélyeztesse. (Hosszas tetészs.) A kormány bizik a német nép bölcsességében s a spanyol nép barátságában, de ha eredményesen csatlakoznék, a kormány kötelességét haladéki és gyöngeség nélkül megteendí. (Hosszas tetészs.)

Picard az okmányok közlését követeli. A belügyminiszter azt feleli, hogy jelenleg a vita inopportuna lenne. Cremerieux ismételve követeli az okmányokat, s azt mondja, hogy a budgétvita megkezdése e vitának befejezése nélkül nem oldható meg.

Ollivier a kívánságot visszautasítja, mert Grammont herceg nyilatkozata nem hagy bizonytalanságban ama kérdést, vajjon békét vagy háborút akar-e a kormány. A kormány a békét akarja, de szenvedélyesen akarja becsületesét is, meg van győződve, hogy Grammont nyilatkozata békés megoldást fog előidézni, nem titkos cselről van szó, ha azonban a háború szükséges, egy a kormány nem fogja azt a kamra beleegyezése nélkül megkezdeni. Mután a többi szónokok a kamra felelősségét, a budgétvita ismét felvetését.

Madrid, jul. 6. Az „Imparzial” írja: A minisztérium teljesen egyetért. A regens helyesli Prim eljárását. A cortesben jul. 22 én ülnék ismét össze, a királyválasztás augusztus 1-én fog végbemenni. A minisztérium párhívi kétszáz szavazatot remélnék Hohenzollern herceg részére a cortesben, kit egy spanyol hajóhad fog egy német kikötőből az országba hozni.

Berlin, jul. 6. Hohenzollern Lipót herceg, ki jelenleg Düsseldorfban időzik, sürgősen ide hivatott, gróf Bismarck ide érkezett ismét.

Legújabb

Zágráb, jul. 7. A dalmatiai választások eredménye itt nagy lelkesültséget idéz elő. Biztos hírek szerint ugyanis, a tartománygyűlésben, a visszakebelezésre hajlandó unionisták pártja leendő többségben.

Bécs, jul. 7. A mai „Presse”-nek egy párisi távirata szerint a francia hadügyminisztériumban nagy tevékenység uralkodik, — az Algirba rendelt ezredek vissza fognának vonatni és a szabadságok behivatni.

Bécs, jul. 7. A „N. Fr. Pr.” jelenti: Napoleon herceg, a császár kívánságára Florenczbe utazik. A középtengeri hajóhad hadkészültségi parancsot kapott; másrészlről három hadi kikötőbe parancs küldetett volna, szállító-hajók készen-tartása iránt. Hír szerint Benedetti felmentetett követségi állásától.

London, jul. 7. Mind a „Times”, mind a „Standard” azt mondják, hogy Angolország — a maga békeszeretetének szempontjából — nem helyeselheti Hohenzollern hg trónjelöltségét. A lapok remélik, hogy rövid időn meg fog oldatni a pillanatnyira előállott eme feszültség, melynek okozója a fennebb említett herceg jelöltsége, ami csupán Primitől ered, de nem a cortes határozata.

Madrid, jul. 7. A kormány elhatározta, hogy Hohenzollern herceg jelöltségének felállítását a hatalmaknak hivatalosan tudokra adandja.

Páris, jul. 6. A lapok Grammont hg beszédének következő szövegét közlik: Való, hogy Prim a spanyol koronát egy Hohenzollern hgnak kínálta, ki azt elfogadta. A spanyol nép azonban

még nem nyilatkozott. Mi nem ismerjük az alkudozásnak előttről elrejtve lévő részleteit. Ennélfogva kérjük a vita elnapolását, amely ugy sem vezetne semmire. Mi nem szűntünk meg a spanyol nemzet iránt rokonszenvünket tanúsítani és még látszatát is kerültük annak, hogy egy nagy nemzet ügyeibe avatkozunk, annak souverainitása gyakorlatában.

Mi a trónkövetelőkre vonatkozólag nem lépünk ki szigorú semlegességünkől, s ebben meg is fogunk maradni. Azonban nem hiszünk, hogy egy szomszédhatalom jogainak tisztelete bennünket annak elutására kényszerítsen, hogy egy idegen hatalomnak egy herceget ültessen V. Károly trónjára, a mi bátrányunkra lenne és az európai egyensúlyt megzavarná. Franciaország érdekeit és becsületét veszedelemben döntene.

Erdősen hiszünk, hogy ezen eshetőség nem fog megvalósulni; hogy ez meggátolót akék, számunk a német nép bölcsességére és a spanyol nép barátságára. De ha másképp lenne a dolog, mi az önk és a nemzet segítségével kötelességünket minden halgatas és gyöngeség nélkül teljesíteni fogjuk. (Általános tetészs.)

Páris, jul. 7. „Constitutionnel” constataja azon fogadtatást, melylyel Grammont nyilatkozata a kamarában találkozt; azután így szól: A kormány megtette, amit tehetett. Az méltólag felelt azon intriguára, melyet joggal nevezhetett kisebbitésnek és fenyegetésnek. Az felelt Poroszországnak, mely azt hívé, hogy türelmünk örökös. Az felelt Primnek, ki azt remélte, hogy bennünket csalódásban tarthat.

Hohenzollern hg. jelöltsége az ellenségeskedésnek egy ténye, melyet egy merész kormánynak meg kell vala fontolni. Európa békéje ma Porosz és Spanyolországtól függ. A tegnap este érkezett hírek után remélni lehet, hogy a spanyol hazafiaság segíteni fog Poroszországnak ezt egy hamis helyzetből kimenteni.

Mint a „Constitutionnel” értesül, a spanyol szabadlevélű párt legkifutóbb tagjai Primnek ezen manőverét desavouálják.

Berlin, jul. 7. „Nordd. Ztg.” Grammont herceg nyilatkozatáról szólván, megjegyzi, hogy csak abból tudta meg véglegesen, hogy Hohenzollern herceg a spanyol koronának Prim által történt felajánlását elfogadta. „Nordd. Ztg.” nem érti, hogyan beszélhetett Ollivier háborúról, és kéri: vajjon a Spanyolországgal való háborút értette, azért, mivel a bizonytalanságba belefáradván, királyt akar magának választani. Egy ily háborúnak nem lenne értelme, mert éppen egy idegen hatalom fogja dönteni a spanyol trón felett.

Még kevésbé lenne érthető a háború Németországgal, mert az utóbbi négy év bebonyolította, hogy Németország újállakulása csak nemzetiségi célokra törekszik, és Poroszország a maga partikularis érdekeit a nemzetiségi mozgalmaknak rendeli alá. A nevezett lap úgy hiszi, hogy ép oly biztonsággal, mint Ollivier, remélheti a fennfogló viszáltság így békés kifejlődését.

Páris, jul. 7. Egy francia jegyzék küldött már kedden Berlinbe. Eryidejűleg a francia kormány tárgyalásokat kezdett a hatalmakkal a helyzet fölött.

Ujdonságok

— Az aradi lövészenynek ma van első napja. A futatás d. u. 5 órakor veszi kezdetét a lovaregyletnek a város és a nagyerdő közt fekvő gyepén.

— Az aradi gazdasági-egylet igazgatóválasztmánya, ma jul. 9-én d. e. 10 órakor iskola u. 12. sz. a. ülést tart.

p. A megyei közkórház javára ma tartatik meg a kiserdőben a táncmulatság. A rendező bizottság, mint biztos tudomásunk van, mindent megtett, hogy a mulatság mentől jobban és szebben tessen ki. Azon nagy érdekeltség folytán, melyet a jegyek kapásából lehet következtetnünk, egészen feleslegessé válik a mulatságot bővebben ajánlgatnunk a közönség pártfogásába, miért is jelenleg, csak, mint hírlapról kötelességünk hozza magával, egyszerűen figyelmeztetjük arra a közönséget.

— Városunk egy derék polgárt, az ügyvédí Kar egy kedvelt tagját veszít el ismét Kutny Alajos ügyvéd elhunytával. A beküldött gyászjelentés következőleg hangzik: Kutny-

— Ön egy gyermek, tévé hozzá és levele egy gyermeké.

— És könnyedén legyezéjével egy hegy által a vizre vetett árnyékra mutatva, monda: — Itt egy kék és fehér tó van. Melyiknek adj. ön az elsőseget?

— Nem, mondám neki, nem vagyok daczoló hidegvérűségének rászédeltje. Ön nem oly nyugodt, mint a látszat mutatja. E level, melyet ön elteremt, nyugtalanítja és zavarba hozza önt. Ön fél, azért jött ide... Könyörtelensége, szegényei, iskolái, ezek igen sovány szorakozások, sietve tért tehát vissza a politika és diplomácia kövér legelőjéhez. Sikerült önnek férjét, ki csak egy együgyű volt, nyakáról lerázni, és azt hitte, hogy tölem megszabadult, ki csak bolond vagyok. Ön azt hitte, hogy már nem élek, hogy szabad tere van, hogy semmi a világban már nem akadályozhatja önt, ezen Reschna herceghoz nőül menni, ki szerelmének, nagyravagyónak és mindent elérhetőnek látszik. De látzának kísértések. Én is visszajöttem, itt vagyok. Esküszöm önnek, hogy a házasság nem fog létre jönni; de nem esküszöm arra, hogy önt még szeretem... ah! nagy isten!... de megboszulni akarom magamat, és azt meg is fogom tenni!

Félig behunyt szemekkel s legyezgetve magát, hallgatott engem. Végre kinyitván azokat, monda: — Írt irta nekem, hogy vélem értekezni szeretne. Roszul vagyok jutalmazva szivességgemért. Ezt nevezi ön értekezletnek.

— Kiváncsi vagyok megtudni, folytatám, mily történetet, miféle mesét fog ön neki elbeszélni? iparkodjék, valami valószínűséget feltalálni. Nem elég elbeszélni, azt elhitetni is kell tudni.

Hidegen viszonzá: — Vajjon nehéz lesz-e, neki bebizonyítani, hogy ön bolond? Elég önt látni és hallani.

(Folytatás következik.)

Kovács Mária, Ilon és Gyula gyermekeinek, Kutny Pál sógora, Csapik-Kutny Antonia sógornőjének, nemkülömben számos rokonainak nevében, elkecsereztet szívvel jeleníti szeretett férjének, Kutny Alajos ügyvédnek, f. évi jul. 8 án, d. u. fél 2 órakor, a halotti szentségkönyvi részvételre és hosszú szenvedése után, élte 53 ik évében történt elhalálását. A boldogultban az özvegy és gyermekei jó férjét és atyát, rokonai és barátjai felejtetlen rokant és barátot veszítették. Hílt tetemének a kereszt-utczai Fruscha féle házból leendő eltakarítása f. évi július 10 én, d. u. 4 órakor fog esközölteni, a halotti szentmise július 11-én a minorita szent-atyák egyházában az ég urának bemutatni. — Béke lengjen sirja felett!

— Fleischhacker tábornok, bécsi téparancsnok meghalt.

p. Színház. Kovács Gyula vendégszereplése nagy előnyére van a színházi előadásoknak. Kétszer, illetőleg három darabban volt alkalmunk eddig őt látni. Szerdán „Egy férj vétke” című darabban Baudrillard-t, csütörtökön pedig a „Női könyvek”-ben Chambly Prospert, és az „Egyetlen lány”-ban Ratinatinsky Kázmért adta. Kovács Gyula a legjelesebb vidéki színészek közt foglal jelenleg helyet; még kevéssel ezelőtt a pesti nemzet színházánál is, nem dicsőitlenül működött, mint szerződött tag. Azon szerepök, melybe a fennemlített szerepek vágnak, nem egészen az övé, de mégis a szép alak, a kellemes organum, a jól átértet és következetes alakítással vitt játék sok élvezetet nyújtottak. Igen örülünk, hogy az igazgató kérelmére, még többször is fel fog lépni. — Az említett darabokban, a társulat egyik újonnan szerződött tagja, Pifkó Lina k. a. először mutatá be magát. Tehetsége és képzettsége felett még most korán volna döntő ítéletet mondani, csak annyit említtünk, hogy a szóban levő szerepekhez több kell, mint m-nnyit tőle láttunk; különösen arisztokrácia sehogys sem elégtét ki. — Az előadás egészben mind a három darabnál roszult ki, a főszereplők közül különösen Karikás felszeg modulatai, modoros hanghordozása miatt sehogys sem tetszett. Közönség csütörtökön szép számmal volt.

* A temesvári kereskedők kérvényt intéznek az országgyűlés és kormányhoz, melyben a bankkérde és gyors megoldását kéri.

* Az orthodox zsidóság e napokban kapta meg a vallás és közoktatásügyminiszteről az engedélyt egy országos alakító közgyűlés megtartására, mely e hóban Pestre lesz egybehívandó. A közgyűlés főfeladata egy a hazai hitkönyvhű zsidóság autonómiajára cselező organikus szabályzat kidolgozásában álland, melyet elfogadás végett a hazai ier. hitközségeknek még törvénybe írtatása előtt el fog külden, nehogy a hitközségek önmeghatározási és önkormányzati joga csorbát szenvedjen, mint ez a néhai kongresszusi szabályok alkotásánál történt.

* Pest városi bizottmánya, mely közgyűlésleg kiküldetett, hogy a nyers bőrök és egyéb ártalmas, büzt terjesztő tárgyak raktározása iránt javaslatot hozzon, oly véleményben van: hogy a nyers bőrök raktározása a város területén meg nem engedhető, a száritott bőrök raktározásánál is, minden egyes konkrét eset megvizsgálására egy külön bizottmány küldéséek ki.

* Rögöntőlő bíróság és kegyelem. Abanymegyeinek Kassan összeült rögöntőlő bírósága Sv... Györgyöt gyújtás bűnténye miatt a fennálló rögöntőlő bírósági szabályok értelmében halálra ítélte, s ezen ítélet kihirdetését és végrehajtását jul. 7. d. u. 11 órára határozta el. — Ennek folytán Abanymegye első alispánja a rögöntőlő bírósági elnök július 6-án esti 8 órakor távirai uton azon kérdéssel fordult az igazságügyminiszterhez, vajjon tekintetbe véve, hogy sem a közbiztonság, sem a közérdektől nem kívánják, hogy ily rendkívüli példa szolgálatakként, nem volna-e hajlandó az ítéletnek a halálos büntetés alól megkegyelmeztetését a Felügyelői javaslatra hozni. Az igazságügyminiszter — ki mellesleg mondva a halálbüntetésnek elvből ellenese — még az nap esti 9 órakor távirai uton megtette megkegyelmeztetési ajánlatát s a legfelsőbb megkegyelmeztetés július 7-én délelőtt fél 11 órakor az igazságügyminiszteriumhoz megérkezett, mely szerint Sv... György halálbüntetés alól felmentetik, s egyszerűen megengedtetik: hogy időleges börtönbüntetésre ítéltetessék.

— Több oldalról érkezett azon kérdésre: vajjon jogvezett egyének az 1869. IV. t. cz. 26. §-a alapján a jelenleg fennálló elméleti vizsgák alól felmentésüket s előlegesen bíróképeséssel való felruházataikat kérelmezhetik-e? válaszul tudjuk az érdekeltekkel: hogy az igazságügyminiszterium egy előfordult hason eset folytán, tekintve, hogy az idézett szakasz az ugyanazon törvény 7-dik szakaszában meghatározott bírói kellekre csak az új bírói szervezet életbeletetése alkalmával enged kivételt tenni, magát egy kérelem feletti előleges határozathozatalára felhatalmazottak nem tartotta.

* A hitelsorjegyek legutóbbi húzásánál a főnyereményt egy Sugár nevű egri földbírtokos nyerte meg.

* Bőregerek. Szegeden f. hó 3-án a városi képviselők többsége, 10—12 szavazat ellen — megengedte, hogy ott az apácák kolostort építtetessenek.

* Két indián főnök Washingtonban. A sioux-indiánok két befolyásteljes főnöke: Spottedtail (foltos fark) és Red Cloud (veres felhő) f. hó 14-én törzsiük részéről „diplomatai” megbízással jöttek Washingtonba, az egyesült államok kormányához. A két indián főnök fogadtatásáról érdekes részleteket beszélnek el az amerikai lapok. Washingtonba érkeztekkor a császár is „az illem kedvéért” egy inget vásároltak, melyet azonban az Egyesült Államok elnökénél való fogadtatásuk alkalmával „a nagyobb dísz okából” ottthon hagytak. „Egyébkint egész Washingtonban való tartózkodásuk ideje alatt az inget viselték, míg csak el nem piszkosodott, mikor aztán addig nem hagyták oda az ágyat míg az ing a mosásból s a vasaló alól ki nem került. Az elnök fényesen megvendégelte a két indián diplomatát, mely vendégségben számos államférfi és nő vett részt, ez utóbbiak a „shocking” daczára barátságos kézsorítást váltottak a félmeztelen diploma-

tákkal, kik a civilizáció csudáival szemközt elég nyugalmat és méltóságot őriztek meg, melyet mindenki bámult. Mi legtöbb hatással látszott lenni rájuk, ez a kincstár pinczéje volt, nagymennyiségű aranyhalmazai. Az óriási arzenál tekintete nem keltett bámulást bennük; de elragadta őket a „fehér ház” szalonjában meggyújtott gázlámpák ragyogó fénye. Az ételek közt leginkább megbámultak a fagyaltot, melyből leg többet ettek. Politikai küldetésükkel azonban kevesebb eredmény volt összekötve, a mint „fehérek atyja” által történt fogadtatásból gyaníthatók.

* Megjelent a „Themis” című jogi közlöny első száma, s valóban igen ügyesen van összeállítva. Egyéti közleményeken kívül egy hosszú cikket hoz dr. Apáthy Istvánról: „Törvénykezésünk reformjairól”, Bozdány Lajostól: „A királyi jegyzői intézményről”, egy korszerű cikket Ungert Tivadartól: „A halál mint büntetés” címmel. Melékletet is ad: törvényjavaslatokkal s szentesített törvényekkel. Melegen ajánljuk e apot a jogászok a közönség figyelmébe.

* Nagyváradon meghetegedett egy napszámosnő négy éves fiacskája. Az öreg asszonyok consiliuma azonnal összeült, tanácskoztak és tanácskoztak... végre kisütötték: hogy a fiu hasát spirittussal kell megkenni. Az anya egy gyertyával közeledik a szegény beteghez, a spirittus meggyul a gyermek hasán, s a pátiens, mielőtt a hívott orvosi segély megérkezett volna — kimúlt.

* Nagybecskerekéről jul. 1-ről írják: Városunk közönséget egy érdekes eset tarja jelenleg izgatott ingerültségben. Mult hétére Amerikai külváros egyik házában két esontváz találtatott, melyek a kémény oldalában voltak befalazva. — Eat egy gyilkossággal hozták összeköttetésbe, annál is inkább, — mert 1849-dik évben két egyén apa és fiu, kik ideiglenesen itt tartózkodtak, és azon házában voltak azallva, miután faárúért tetemes összeget kaptak kézhez, rejtélyes módon eltűntek. — A ház gazda, ki addig csak szegény ember lévén, rövid idő múlva innen elköltözött Titelbe, ottan azóta mint jómodu, a gazdag ember elégedett mostanáig. — Az itteni közönség érdekel kiséri az ügy mozzanatait és a vizsgáló bíró Balázs Frigyes szorgobíró ur eredményességben bízva, várja a büntény szoros vizsgáját.

Szinkör. Szombaton, jul. 9 én Bérlet szünetben: „A szép Helena.” Látványos vig operette 3 felv. Off-nbachról

Közzgázlászat

Tudósítások a vetések állásáról s az aratási kilátásokról. A tudósítások a legközelebb általunk közlötökkel szemközt lényegileg nem tünnek fel nagy eltérésekkel. Egészben ugyanazon bizonytalanság uralkodik, mint előbb; kivéve, hogy újabb a kilátások inkább kedvezőleg alakultak, mint kedvezőtlenül.

Angolországban bő, egy angol drahticus, de találó tudósítás szerint, 20 millió font sterling értékű esőzés volt.

Franciaországban némely vidékein hasonlóképen esett; másutt azonban folyvást tart még a szárazság, s itt jó eredményre nincs már kilátás. A párisi lisztiacozon az árak örökös ingadozásban vannak. Annyi mégis bizonyosnak látszik, hogy Franciaország csakugyan tekintélyes gabnamennyiségre fog szorulni. A takarmánytelekben való hiány már határozott, s ez a gabnamemekre sem fog viszonzhatatlan nélkül maradni.

Ausztriában és Magyarországon az eddigi hírek és tapasztalatok szerint is jó aratásra nyílt kilátás, a legközelebbi napok alatt beállott országos esőzés kétségtelül gyarapítólag hatott a legközelebbi hetekben; sőt napokban már kasza és sarló alá kerülendő vetésekre; miután a hűvösebb nedves napok a magkijelődésre nagyon előnyös hatással voltak. Az osztrák tartományokban nem általános a jó eredményben való hit. Karinthiában és Krajnában rosz aratástól félnek, sőt Morvaországban, Felső Ausztriában is panaszkodnak a gazdák. Magyarország kivételének mérve sokban függ az az országok aratásának eredményétől, melyek vele a francia, az angol, sőt a svájci piacokon versenyeznek, s ezek a Dnieporozsázi és a Dunaféjedelemségek. Mivel pedig ezen országokban a vetések állapota jó, valami rendkívüli kivételre aligha lehet számolnunk, még a külföld nagy szükséglete mellett is.

Különösen kitűnő aratást reménylenek Bosniában és Oroszország déli részein. Ez utóbbi vidékek az odessai kikötő szerencsés felfedése által nagy előnyben vannak a caupán vaanti szállításra ualt magyar árak felett. Azután meg ezen szállítás hiányait is, melyek az 1867. és 68 ki két nagy exportárvben oly siralmas módon tártultak fel, nem egykönnyen fogják a külföldi vevők elfeledni.

Az európai gabnatarak laphatalmasabb versenytársa, — az északamerikai egyesült államokból a tudósítások nem engednek egyetemes és biztos eredményre következtethetnünk. Több államokban, mint New York, Connecticut, Lake County stb. igen kedvezőtlen eredményt ígérnek a vetések; másutt, p. Tennessee tartományban oly örvevetea buza és tengeriaratásra van kilátás, mint még alig valaha. Egészben véve, ugy látszik, átlagos középtermés lesz az unio földé.

Távirati tudósítás

a bécsi börzáról 1870. július 8 án.	
5% Metallikus... 59 65	Hitelintézet... 255.80
Nemzeti kölcsön... 68 25	Váltó Londonra 121.30
1860. évi kölcsön 96.40	Estli... 118.35
Bankrézvény... 716	Arany... 5.81

A szerkesztésért felelős: Bettelheim Vilmos.

Nyilt-tér. *)

V. D. urnak Aradon. Ezenel felszólítom önt — 1864-ik év június 30-ról kelt és elvállalt kötelmek azonnali teljesítésére. H.

*) Az o rovatban közlöttekért nem vállal felelőst a szerk.

ELADÁS

nagyon leszállított áron.

Az előhaladt nyári idény miatt minden készletben levő árucikkek, mint:

Barege, Gazir, Pique, Brillantin, színes selyem kelmek

1 frt 80 kr-ával rőfönként; továbbá

fekete selyemruhák 25 frttől kezdve;

Rotond és csipkekendők tetemesen leszállított áron adatnak el.

Nagy raktár

valódi Rumburgi, hollandi, creas és fonal vásznakból. Abroszok, asztalkendők, törülközők, Calicot

18 krajczártól kezdve 45 krajczárig rőfönként.

Férfi fehérneműk, nyakkendők, gallérok, kézelők, zsebkendők, harisnyák,

angol és francia keztük.

Eső köpenyek 4 frttől kezdve.

Paletók és kabátkák, selyem-, posztó- és bársonyból csodálatos olcsó áron.

Paplanok és lőszőr madráczok dús választékban.

A legujabb nap- és esernyőknek gyári raktára

STRASSER GYULÁNÁL

Aradon, főtér, Reck-féle házban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

682-2*

39. szám.

Főtér

Obetko és Ernyei

39. szám.

Főtér

Kolostor épületben.

Aradon

Kolostor épületben.

ajánlják dúsán felszerelt raktárukat minden idényhez alkalmas tárgyakból, u. m.

Szalma kalap gyári raktár

gyermeknek 30 krtól felfele, férfiak és nőknek 40 krtól felfele.

Szövet férfi kalapok 2 frt 50, 3 frt 50, 4 frt 50.

Lábbeli gyermek fél topánok 40, 50, 80 krtól kezdve, magas topánok 1 frt, 1 frt 20, 1 frt 60 krtól kezdve, reggeli női cipők 80, 90, 1 frt, 1 frt 20-tól felfele, magas női topánok sarokkal 2 frt 60, 2 frt 80, 3 frt 25.

Fü topánok szegzett talppal 2 frttől, rézórál 2 frt 80 krtól kezdve.

Férfi topánok, 5 frt, 5 frt 25, 6 frt, melyekre figyelemztetjük a n. é. közönséget.

Napernyők, pamut, gyapot és selyemből 60, 90, 1 frt 20, 1 frt 50 krtól felfele.

Férfi napernyők, 2 frt, 2 frt 50, 3 frt.

Eső ernyők 1 frt 50, 2 frt, 3 frttől felfele.

Harisnyák, férfiaknak fehér és színes 25, 30, 40 krtól felfele.

nők és gyermekeknek fehér és színes 15, 18, 20, 30 krtól.

Gyermek fehérneműk, u. m. fejkötők 10, 12, 18, 20 krtól felfele felöltők 20, 25 krtól felfele.

Gyermek kötények viasz tafatból 70, 80 kr., 1 frt.

Férfi ingek fehér és színes 1 frt, 1 frt 25, 1 frt 50, 1 frt 75 kr., a legfinomabbak 2 frt, 2 frt 20, 2 frt 50, 3 frt.

Lábravalók, magyar és német szabás fonal vászonból 1 frt 35, 1 frt 50, 1 frt 80 kr.

Férfi gallérok 12 darab, minden alakban 2 frttől 3 frtig.

kézelők 1 pár 35, 40, 50 kr.

Papiros gallérok ingelők és kézelők, 1 gallér 3, 4, kr., ingelő 5 kr., kézelő 1 pár 6 kr., felismerhetetlen a vászonból.

Férfi nyakkendők csokrok és chavolok 20, 30, 40 krtól.

Prágai glacié keztük gyermekeknek 50 kr., nőknek 75, 90 kr., 1 frt, férfi keztük 90 kr., 1 frt, szarvasbőr 1 frt 20, katonai mosó keztük 70, 90 kr., 1 frt.

Szövött pamut, czérna és selyem keztük, valamint fél keztük 15, 20, 25, 30 krtól.

Női fehérneműk u. m. gallérok és kézelők. Stuart fodor gallérok 10 krtól felfele, melyek rőf számra is kaphatók.

Zsebkendők 6 darab kínai színes szélű batist zsebkendő 1 frt 25, 6 darab rumburgi zsebkendő 1 frt 50 krtól felfele.

Úti készletek u. m. bőrdöngők, kofferek, toilette szekrények és élelmi kosarak.

Tajték tárgyak szivar szipkák 30, 40, 50 krtól, pipák 1 frt 30, 1 frt 50, 2 frttől felfele. Valóságáért jót álunk.

Illatszerek, mindennemű szappano, pomádék és arcz szépítő vizek.

Feltűző olcsó gyermekjátékok, egyes darabok 10, 15, 20 krtól, szekrény játékok 15, 20, 30 krtól.

Kosarak változatos alakban, piaci, kézi, asztali, kés, papiros és mindennemű külföldi kosarak.

Hasznos találmányok: mely minden háznál szükséges, u. m. Habverő gép, Non plus ultra kávé főző, amerikai kávé pörkölő szesszel, kávé őrlők, Alpaca ezüst asztali készlet, u. m. kés, villa, evő és kávé kanalak 10 évi használati jótállása mellett.

Továbbá léteznek angol asztali kések, finom tálcák, érc és fából, pohár-tartók, gyertya-tartók öntvény, britania érc és alpacából.

Mindennemű fereg pusztítók, u. m. mo y és bolha por, poloska irtó.

Legjobb folt tisztító, porcelán ragasztó, és rozsdá folt kivető fehérneműből és még számos a hely szűke miatt elő nem sorolható tárgyak.

686-2-6

Egy jó karban levő Woodt-fele

ARATÓ-GÉP

eladandó. — Bővebb értesítést Bisztriczky József fűszerkereskedésében Aradon nyerhetni.

689-1-3

2967.

Az aradi e. b. kir. váltótörvényszéknek 1870. évi július 8. napján a kereskedelmi társaság czégek jegyzékébe II. kötet 1-ső lapján 1-ső sz. a. bekebelezett, Wallfisch Ch. és fia. a kereskedői társaság e. g. n. a közkereseti társaság egyik nyilvános tagjának Wallfisch J. a. b. elhaltával czégszervezési joga megszűnt. Együttal a czég iratai által bejelentett Wallfisch Ch. Armin czimvezetőnek aláírása — magyarul: p. p. Wallfisch Ch. és fia Wallfisch A. a. németül pedig: p. p. Ch. Wallfisch & Söhne A. Wallfisch — bejegyeztetett.

Aradi e. b. kir. váltótörvényszék.

Július 8. 1870.

Arlejtési hirdetmény.

Melynél fogva szab. kir. Aradváros gazdasági széke részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a honvéd laktanyában szükséges s főmérnökileg 1232 frt. 16 kr. előirányzott átalakítások és új építkezések eránt folyó évi július hó 12-én d. e. 10 órakor a városi gazdasági székek helyiségében árlejtés fog tartatni; — mire a vállalkozni szándékozók ezennel meghívotnak.

Kelt szab. kir. Aradváros gazdasági széke 1870. évi július hó 6-án tartott üléséből.

Kiadta:

Farkas Menyhért,

aljegyző.

682-1-3

Arlejtési hirdetmény.

A nagy méltóságú m. kir. közmunka s közlekedési miniszteriumnak idei június hó 27. é. kelt 6872. számú kegyes intézményével, Soborsin - válemlárai utvonalon levő Czágánka s Trojási pataki szűkséget kelt h. dnak felépítése 871 frt 41 kr. készpénz, továbbá 100 kézi s 10 1/4 íg. n. p. zám. illetőleg 2444 frt 23 r. készpénz, nem különben 176 kézi és 1 3/4 gyalog n. p. zám. kiszolgáltatása mellett, az e részbeni műz. ki. iratok alapján, — elrendeltetvén, az ezen építkezés k. biztosítása rány zárt ajánlatokkal elfogadásával egybekötött árlejtés folyó hó 18-án reggeli 10 órakor Arad megye számvevő-egyi irodában fog eltaratni.

M. ly ekként árlejtésre a vállalkozni szándékozók 10 százalé. bánon pénzrel ellátva arzon értesítés mellett hivatrak meg miszerin a árlejtési feltételek s egyéb műszaki iratok addig is a főmérnöknek negtekinthetők.

Zárt ajánlatok 1870. évi július hó 18-ka reggeli 9 óráig Arad megye rendszerinti alispánjához nyujtandók be.

Kelt Aradon, 1870. évi július 5-én.

Nagy Sándor,

rendszerinti alispán

127- (662) - 112*

Nehézség (eskór) és görcsöket

alaposan gyógyít levél útján O. Killisch orvosstadur Berlin, Louisenstrasse 45. — Már több száz beteget kigyógyított.

Hivatali helyiség.

Az arad megyei középponti szolgabíróság részéről köztudománnyá tétetik, hogy e hivatal irodája b. Eötvös-u. cza. 12. szám alatti házban értelet át.

690-1-3

MIKSITS ALAJOS

nyergesmester Aradon,

tiszteletteljesen jelenti, hogy üzletét keresztuteza 20-ik szá. alatti házból a templom- és ötpacsirta-uteza sán kán levő 11. számú saját házába tette át.

Midőn a t. cz. közönség eddigi bizalmát megköszöné, ajánlja egyszersmind mindennemű

uj kocsikból álló nagy raktárát.

Ugy szintén elvállal mindenfélé **uj kocsik készítésére megrendeléseket.** Nemkülönbén minden előforduló **kijavításokat**, ugy nyerges mint fénytő munkákban a legpontosabban és legjutányosabban eszközöl.

687-2-1

4580/1870.

667-3-1

Arlejtési hirdetmény.

Az Elek község. ben levő s Arad megye tulajdonát képező szolgabírói lakók kijavítása a n. m. m. k. belügyminiszteriumnak 1870. évi június hó 25. é. kelt 9871. számú kegyes intézményével 1369 frt 2 kroyi javítási munka díj mellett engedélyeztetvén, ezen építkezések árlejtés útján biztosítása, folyó évi július hó 18-án reggeli 10 órakor Arad megye számvevő-egyi irodájában fog tartatni.

Mely ekként árlejtésre vállalkozni szándékozók 10 százalé. bánompénzzel ellátva azzal hivatnak meg, miszerint a költségvetés e előmérteket, valamint árlejtési feltételeket, az árlejtés előtt a megyei főmérnöknek megtekinthetők.

Arad, 1870. évi június hó 30. án.

Nagy Sándor,

rendszerinti alispán.

Figyelmeztetésül

t. vásárlóinkhoz és a pótkávé fogyasztókhoz

Egy idő óta több pótkávé-gyár arra törekszik, hogy a pótkávé árának lecsökkentésével, kelendősségre vergődjék, a mi részben sikerül is. Hanem mindenki bebiztosítja magát, hogy ez csak a **termék minőségének rovasára történő betétk.** Nem is lehetünk volna mi más gyárak ily eljárás ával, ha ezek elismert jó hírnevűek, legelőbbször a mi gyárunk által előállított s általános kedveltségben részesülő **amerikai-, moca-, szicilliai-kávé** utánzásával megrendíteni nem ügykeztek volna. A mi e 3 kávé nem külső kiállítását illeti, sikerült is nekik azt az általunk készítettéhoz a tévedésig hasonlóvá tenni, hanem a **minőség** t. semmi sem képesek eltalálni, a mi nem is gondolható, ha megfontoljuk az ember, mily esős olcsó árban bocsátják árba a czikket. Legelőször sorb n csak azt akarjuk, hogy szilárd jóhírnevünkre, a melyet azon megőriztünk elv által, **csak jó czikket árulni** — szerettünk, jövőre is fenntartjuk, a miért is a t. cz. kereskedők, illetőleg a kávé fogyasztók tudomására hozzuk, hogy **fennemlített 3 kávé nemet** ugy mint eddig, ezután is hamisítatlan jó minőségben gyártjuk, s mérsékelt gyári árban áruljuk, s csak annyit akartunk megjegyezni, h gy minden kávé nem, a mely n. ncs v. dől. egünkkel és czégünkkel ellátva, nem a mi gyárunkból kárultnak tekintendő. A fennnebbi okoknál fogva arra is inditatra éreztük magunkat, hogy **Cuba-kávé** nevezet alatt egy **uj kávé nemet** termeljünk, a melynek védelme, hamisítása vagy utánzása végett, minden csomagot **kereskedelmi törvényszék** íleg b. jegyzett védőbélyegünkkel látunk el. Ezen Cuba kávé nemet isz., a történet p. ókák után, a valódi Cuba kávé ízéhez hasonló, annyira miszerint e pótkávéhoz csak kevés valódi kávét kell vegyíteni egy jeles és egészen fáziszer tápszer el állítására, mindent felülml, a mi eddig a mükávé termelésben előfordult. Ajánljuk tehát mindazoknak, a kik bizalmukat az amerikai-, szicilliai-, moca-kávéhoz elvesztették, ezen ajánlatunkkal **Cuba-kávé** t., s megvagyunk győződve, hogy ez **uj kávé nem** rövid idő alatt rendkívüli kedveltségnek fog örvendő. Ezen kívül még nyán adunk forgalomba egy **Honvéd-kávé** t., valamint legfinomabb **a la Suchard-Csokoládé** t., melyek ugy mi ség mint esős kávék árszá névze kíván. i. valót nem hagyunk. A midőn **pótkávé, csokoládé, spanyolvasz-gyártmányaink** mellett még nagy **angol szoda, valódi Amerikai petroleum Carobbe, keményítő, eny, szekerés, nős, sat.** raktárunkat ajánljuk, mindig pontos és szilárd szolgáltatást biztosítunk.

Tisztelettel

Leitner és Grünwald,

m. k. szab. pótkávé-, csokoládé és spanyolvasz-gyárak

Pesten, király-utca 69 sz.

688-4-6